Activitat

Condicionament clàssic i instrumental

Part 1

Resol els casos següents indicant els diversos elements del condicionament clàssic (EC, EI, RC i RI). Després respon a unes quantes preguntes sobre els casos.

Casos

C1. Una vegada vaig menjar peix marinat en mal estat. Em vaig posar molt malalt, amb nàusees i vòmits. Des de llavors, sempre que sent olor de peix em venen ois.

C2. Quan era xicoteta em vaig perdre en un centre comercial i vaig passar moltíssima por. Des de llavors no vull ni sentir a parlar d'anar al centre comercial.

C3. La meua millor amiga té fòbia als coloms, si se li n'arrima un es posa molt nerviosa i pega a fugir. Diu que és perquè de xicoteta la va atacar un colom i li va fer molt de mal.

C4. Fa anys festejava amb un xicot que es posava sempre el mateix perfum, One Million. Ja no estem junts, però cada vegada que sent la flaire d'aquell perfum em venen al cap bons records.

C5. De menut m'ho passava tan bé al poble dels avis que sempre que hi torne m'envaeix la nostàlgia.

Preguntes

P1. Són sempre iguals, l'RC i l'RI?

P2. Quins tipus de respostes es poden condicionar (aprendre) per condicionament clàssic?

P3. Imagina que en els tres primers exemples no sols tinc RC al peix en concret que em va posar malalt, sinó a tota classe de peix; no sols al centre comercial on em vaig perdre, sinó a tots els centres comercials; i no sols al colom que em va atacar, sinó a tots els coloms i animals que volen. Què passa?

P4. D'altra banda, en els dos últims casos, si el perfum One Million només em recorda el meu ex, però no cap altre, i només sent nostàlgia del poble dels avis paterns, però no del poble dels avis materns. Què passa?

Part 2

Quin procediment de condicionament operant exemplifiquen els casos següents?

Casos

C6. He ordenat la meua habitació perquè la mare no s'enfade.

C7. Sempre baixe a prendre cafè amb la meua amiga Carmen perquè no para de contar anècdotes i m'ho passe genial.

C8. Cada vegada que li netege el cotxe al pare em dona diners. Per això sempre estic disposat a fer-ho.

C9. Cada dia, quan sona el despertador de bon matí, el so em resulta tan molest que l'apague ràpidament.

Llig els casos següents i respon a les preguntes emprant els conceptes relatius al condicionament instrumental.

Cas 10. Pregunta: per què Luis participa més en la classe de Matemàtiques que en la de Ciències Naturals?

Luis va a classe de Matemàtiques amb por perquè creu que no li van bé i, a més, té un professor nou i no sap com serà. El primer dia el professor fa una sèrie de preguntes als alumnes, alguna a Luis, bastant senzilles perquè puguen respondre-hi

satisfactòriament. Luis respon a les seues correctament i el professor el felicita. Els dies següents es repeteix aquesta dinàmica, amb resultats idèntics. A partir d'ací Luis es llança a respondre cada vegada més quan el professor pregunta, i sempre obté elogis efusius.

En classe de Ciències Naturals la cosa és diferent. Un dia, el professor va fer una pregunta i Luis, com que s'havia acostumat a participar en la de Matemàtiques, va intentar respondre-hi sense molt d'èxit. El professor va fer un comentari graciós sobre la seua resposta i els companys rigueren. Luis es va posar roig com una tomaca i no es va atrevir a contestar més.

Cas 11. Pregunta: per què Tyler continua usant aquest malnom, malgrat haver-se quedat a l'aula després de les classes el dia anterior?

Tyler és un alumne de quart any. Li encanta fer acudits, sovint a costa de la professora Pedrosa. Un dia li va dir "senyora Petorra". La professora el va bonegar immediatament per la seua conducta i el va advertir que no toleraria burles ni malnoms. Li va demanar que es quedara a l'aula després de les classes per a parlar sobre el seu comportament. Els altres xiquets van pensar que el malnom que Tyler va penjar a la senyora Pedrosa era supergraciós, van riure juntament amb ell i després el van felicitar per l'ocurrència. L'endemà, Tyler va tornar a referir-se a la professora amb el malnom insultant.